

Kedves Versenyző! Olvassa el figyelmesen a feladatokat, majd olvashatóan írja meg válaszait! Helytelen választ áthúzással javítsa!

1. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé!

- a) ___ Husz János tanait Luxemburgi Zsigmond közbenjárása miatt elfogadták a konstanzi zsinaton.
- b) ___ A Lengyelország és Litvánia egyesülésével megerősödött Lengyelország legyőzte 1410-ben Grünwaldnál a Német Lovagrendet.
- c) ___ Timur Lenk ankarai győzelme után az oszmán seregek Európa nyugati területeit támadták.
- d) ___ Toscanelli világtérképe, Behaim földgömbje, a velencei gyarmatosítók tapasztalatai, a caravella segítette a felfedezőket.
- e) ___ A búcsúcédulák árusítása a keresztes hadjáratok óta a pápai kassza feltöltését célzó, bevett szokás volt.
- f) ___ A reformáció elterjedésének is köszönhető, hogy a három részre szakadt Magyarország megmaradt Európa szellemi vérkeringésében.
- g) ___ A hazai reformáció egyházzá szerveződött legelterjedtebb ága az unitárius volt.
- h) ___ A magyarországi lutheri irányzat egyik meghatározó személyisége Dévai Bíró Mátyás.
- i) ___ A XVII. századi Erdélyben a klasszikus fejedelemszorongó típusát Bethlen Gábor első felesége, Lórántffy Zsuzsanna testesítette meg.
- j) ___ A katolikus újjáéledés kiinduló pontja Nagyszombat volt, az esztergomi érsekség új helyszíne.
- k) ___ A vesztfáliai békében foglaltak alapján Svédország területi nyereségek révén a Balti-tenger ura lesz. A legnagyobb nyereséghez Franciaország jut. A háború meg nem nevezett vesztese a katolikus egyház. A vesztfáliai békében elismert vallási határok voltaképpen a XX. századig megmaradnak.
- l) ___ A szécsényi országgyűlésen II. Rákóczi Ferenc a 24 tagú Szenátussal megszavaztatta a köztársasági államformát.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
.../12	

2. Írja a jellemzők utáni vonalra annak a történelmi személynek a nevét, akire illenek a megállapítások!

- a) A Mohács utáni időszak neves főpap – humanisták képviselője. Padovában végezte tanulmányait. János király titkára volt. Fráter György mellett is tevékenykedett. Oláh Miklós utódként esztergomi érsek, majd királyi helytartó lett. _____
- b) Kalocsai érsek. A mohácsi csata idején a sereg fővezére. _____
- c) A Szent-Ágoston rend tagja. Teológiai doktor. Wittenbergben bibliatudományokat oktatott 1509-től (1517-ben is). Lefordította a Bibliát német nyelvre. _____
- d) A Kassáról menekülő nyomdász-prédikátor Debrecenben keresett oltalmat. Maga a lelkész, Méliusz Juhász Péter fogadta házába műhelyével együtt. _____
- e) Főbb művei: Az török áfium ellen való orvosság, Vitéz hadnagy, Mátyás király életéről való elmélkedés. _____
- f) A reformáció egyik irányzatának, az anabaptizmusnak a vezetője. Radikális társadalmi programot hirdetett: vagyonközösséget és az államhatalom megszüntetését. _____
- g) XIV. Lajos minisztere. Magas vámokkal védte a francia ipar termékeit a külföldi versenytársaktól. Alacsony vámokkal segítette az exportot. Gazdaságpolitikáját később merkantilizmusnak nevezték. _____
- h) A speyeri szerződésben (1570) lemondott magyar királyi címéről. Cserében elismerték Erdély fejedelmének. _____

a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

3. Írja a vonalra, mi a közös bennük!

- a) Sola gratia, Solus Christus, Sola Scriptura _____
- b) Szpáhi, topcsi, janicsár _____

Húzza alá a sorba nem illő elemet és indokolja választását!

- c-d) Montesquieu, Richelieu, Rousseau _____
- e-f) szászok, svábok, vendek _____

a	b
c	d
e	f
.../6	

4. Írja a műalkotások ábrázolása mellé a stílusirányzat nevét és sorolja föl legalább 3 jellemzőjét az adott stílusirányzatnak! (13 pont)

1. Vajdahunyad vára

Stílusirányzat:

a) _____

Jellemzők:

b) _____

c) _____

d) _____

Stílusirányzat:

e) _____

Jellemzők:

f) _____

g) _____

h) _____

i) Ki a kép szerzője? _____

2. Az utolsó vacsora

3. Győr - Székesegyház

Stílusirányzat:

j) _____

Jellemzők:

k) _____

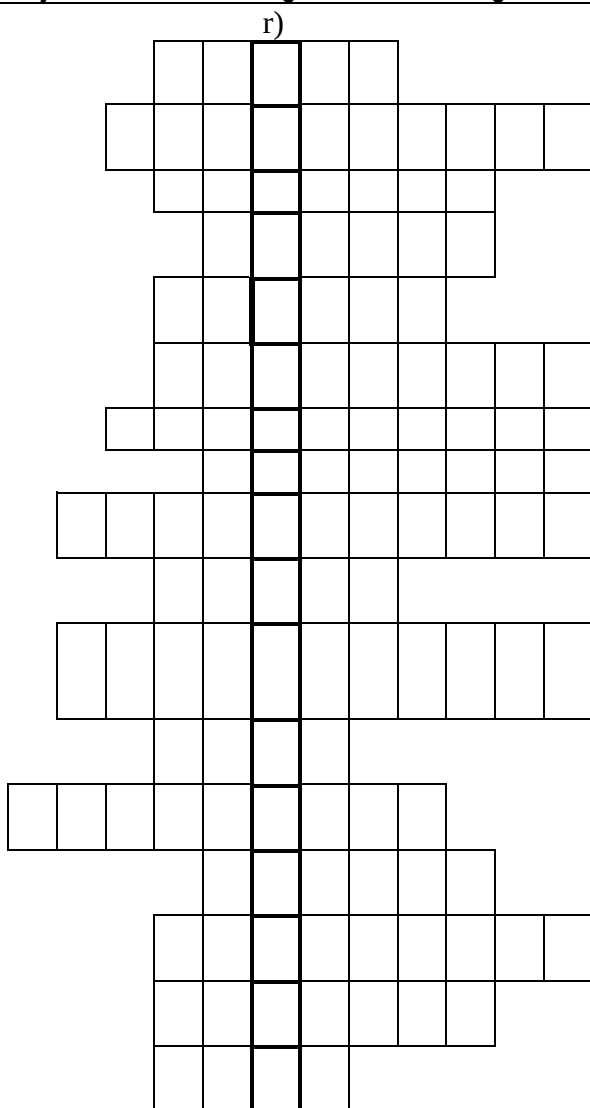
l) _____

m) _____

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	

.../13

5. Írja be soronként a meghatározásnak megfelelő megoldásokat!

- a) Az asztrolábiumot váltotta fel ez a pálca, amely a földrajzi szélesség meghatározásában segített.
- b) II. Ferdinánd és Bethlen Gábor 1621-ben itt kötöttek békét.
- c) Az Oszmán Birodalom közigazgatási egysége.
- d) 1604-ben és Diószeg között aratott győzelmet Bocskai István J. Pezzen ezredes serege fölött.
- e) 1703.májusában itt adta ki II. Rákóczi Ferenc és Bercsényi Miklós a harcba hívó kiáltványt.
- f) Főként Angliában jellemző a XVI-XVII.sz-ban. A közös legelőkön, a bérlők parcelláin juhlegelőket alakítottak ki.
- g) Török adószedők elnevezése.
- h) II. Rákóczi Ferenc rézből készült pénzérméje.
- i) 1606.nov.11-én itt kötötte meg a Porta és a Habsburg kormányzat a tizenöt éves háborút lezáró békét.
- j) Kereskedő városok szövetsége. A földrajzi felfedezések utáni útvonal - a Balti-térség új hajózható útvonala.
- k) A spanyol és a portugál uralkodó 1494-ben itt kötötte meg az egyezményt a felfedezett és felfedezendő világ felosztásáról.
- l) Vasco dafelfedező. Afrikát megkerülve jutott el Indiába.
- m)Ferenc. A Wesselényi-féle összeesküvés egyik vezetője. Főnemes. Bécsújhelyen kivégezték.
- n) Az öröklött (ösi) nemesi birtok öröklését szabályozza ez a törvény.
- o) CarolinaIII.Károly által kiadott rendelet, mely szabályozza a protestánsok helyzetét.
- p) 1552-ben ezt a várat védte hősiesszen Szondi György 146 katonájával.
- q) A XIV-XV. századi bárói hatalmi csoportosulások elnevezése.

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	r
s	t
.../ 20	

r) a függőleges sor megoldása: _____

s-t) Magyarázza meg röviden a függőleges oszlopban található fogalmat! _____

6. Mi jellemezte Bethlen Gábor valláspolitikáját? _____

a b

c d

.../4

7. Sorolja be az alábbi táblázat fejlécébe az adatokhoz kapcsolható történelmi személyek neveit (balról jobbra) uralkodásuk időrendi sorrendjében!

a b

c d

a) I. Apafi Mihály, I. Rákóczi György, Káldy György, Báthory Gábor, Bethlen Gábor, II. Rákóczi György, Bocskai István

e f

g h

i j

k l

m

.../13

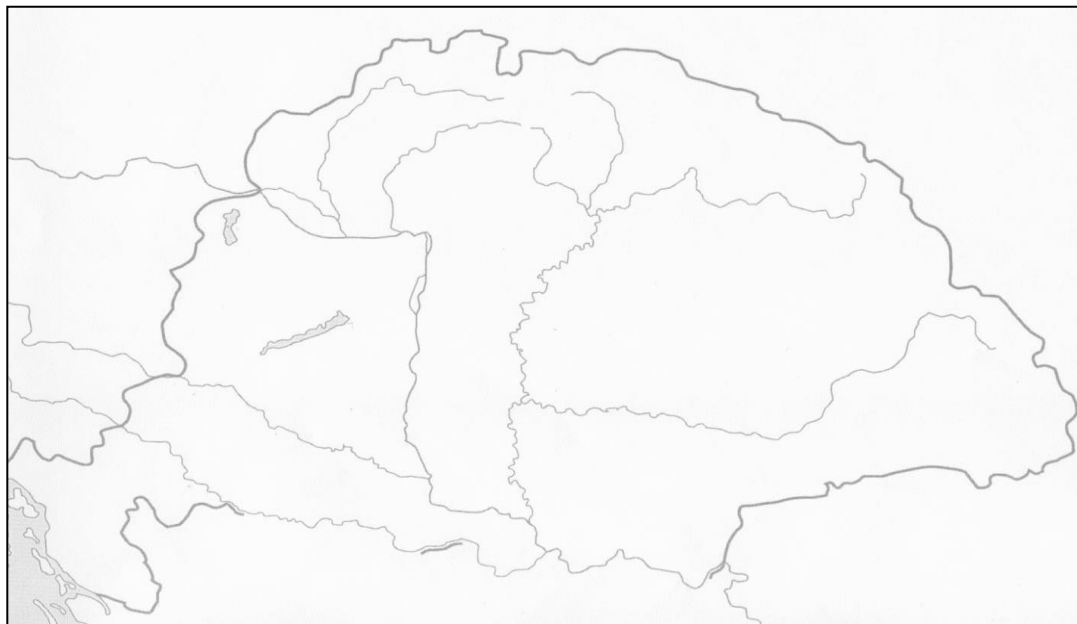
B) Rendezze betűjelekkel a táblázatba – a megfelelő személy neve alá – az adatokat!

- b) A Habsburg és a török nagyhatalom között egyensúlyozva, sikerült a rendet helyreállítani Erdélyben. A kormányzásban felesége Bornemissza Anna és Teleki Mihály kancellár segítette.
- c) Erőszakos kormányzásával maga ellen fordította az erdélyi rendeket. Szeben szabad királyi város elfoglalásával pedig az erdélyi szászokat.
- d) princeps absolutus
- e) Svéd, francia szövetségesként részt vett a harmincéves háborúban is. Visszavette a magánkézre került kincstári birtokokat, s megtörte a nagybirtokos főrendek hatalmát, birtokaikat elkobozta. A fejedelmi birtokokra alapozta keménykezű uralmát.
- f) Híres politikai végrendeletében mintát, útmutatást adott az ország sorsáról gondolkodóknak
- g) 1657-ben Lengyelország ellen hadjáratot indít
- h) A művészetek és a tudomány barátja. Gyulafehérvárott akadémiát hozott létre.
- i) Támogatta 1640-ben a váradi nyomda létrehozását
- j) protestáns jogok védelme / „bibliás, őrálló fejedelem”
- k) Kincstára a legnagyobb jövedelemre a kereskedelmi monopóliumokból tett szert.

l) Az a) feladatban felsorolt személyek közül kihez nem kapcsolható adat? _____

Miért? Indokolja meg a döntését! (m) _____

8.a-b-c) Írja be a kontúrtérképre a Rákóczi-szabadságharc 1705-ben, 1707-ben, 1708-ban tartott országgyűléseinek helyszínét!

d – e) Az 1705-ben tartott országgyűlés két rendelkezését írja le: _____

9. A következő szöveg hibás állításokat is tartalmaz.

Írja be a hibás szövegrészt a táblázatba és vele egy sorba a javítottat!

III. Károly (mivel nem született fiúgyermek) a rendekkel elfogadtatta a nőági örökösödés szabályát, a Pragmatica Sanctiót. Az 1222-1723-as országgyűlésen a magyar rendek a rendi jogaik megerősítésének fejében szintén elfogadták. Mária Terézia uralkodásának kezdetén kitört az örökösödési háború, az orosz király seregei elfoglalták Sziléziát, a bajorok pedig Burgenlandban és Csehországban nyomultak előre.

A háború után a királynő növelni szeretne volna a bevételeket, ezért bevezette a kiváltságos rétegek adóztatását is. Magyarországon az erős rendiség a nemesek adófizetését megakadályozta. Így az 1574-es vámrendeletben közvetett módon megcsapolta a magyar nemesek jövedelmét. A hármassal elősegítette a magyar ipar fejlődését. 1767-ben növelte a jobbágyi szolgáltatásokat. A modernizációt segítette a Ratio Educationis.

(tankönyvi szöveg tartalmi idézete –Szárny Miklós: Történelem 10.)

	Helytelen, téves információ	Helyes, javított információ
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		
g)		

a	b
c	d
e	.../5

a	b
c	d
e	f
g	

.../7

[illegible]

[illegible]